

Stærkt Samarbejde inspirationskatalog til børnehave, KKFO og skole

April 2025

Introduktion.....	2
Sådan er temaerne i inspirationskataloget udvalgt	2
Sådan arbejder vi med, at børnene bliver KKFO- og skoleparat	2
Tema 1: Fri for Mobberi	4
Tema 2: Forfatterskaber og bøger.....	5
Tema 3: Matematisk opmærksomhed	9
Tema 4: Spil	10
Tema 5: Natur, udeliv og science	12
Tema 6: Kreative og musiske udtryksformer	17
Tema 7: Krop og bevægelse	18

Område Nørrebro/Bispebjerg
Faglig Støttefunktion
Vibevej 9, 1. sal
2400 København NV

EAN-nummer
5798009383754

Introduktion

Inspirationskataloget indeholder 7 meget forskellige temaer. Alle temaer er udvalgt, så de lever op til målene for børnehaveklassen, den styrkede pædagogiske læreplan fra børnehaven. I kan vælge at fokusere på 1 eller 2 temaer, I jeres Stærkt samarbejde, eller I kan vælge en enkelt øvelse fra hver af de 7 temaer. Der er mange muligheder.

Vi håber, at I vil finde inspiration i materialet og måske selv udbygge med lige det, der passer ind hos jer. Har I behov for sparring, så tag fat i jeres pædagogiske konsulenter i området.

God arbejdslyst.

Sådan er temaerne i inspirationskataloget udvalgt

Temaerne i inspirationskataloget er udvalgt særligt på baggrund af målene for børnehaveklassen samt med inspiration fra den styrkede pædagogiske læreplan. Da der i børnehaven arbejdes med den styrkede pædagogiske læreplan, og i KKFO maj-perioden enten arbejdes med læreplanen eller målene for børnehaveklassen, er det for begge områder obligatorisk at arbejde med temaerne i forvejen. Temaerne er derfor udvalgt med inspiration fra både målene for børnehaveklassen og for den styrkede pædagogiske læreplan.

I både læreplanen og i målene for børnehaveklassen er leg, sociale færdigheder og dét at kunne udtrykke sig både kropsligt og kreativt centrale tematikker. Det er selvfølgelig tænkt ind i de temaer, som inspirationskataloget indeholder

De 6 mål for børnehaveklassen:

- sprog og udtryksformer
- naturen og naturfaglige fænomener
- det praktisk-musiske
- bevægelse og motorik
- sociale færdigheder
- samvær og samarbejde.

Der vil i temaerne, som er fremhævet i indholdsfortegnelsen, være overlap i forhold til den læring der fx finder sted, når der leges en leg i temaet krop og bevægelse. Udover bevægelse og motorik er der også fokus på udvikling af de sociale færdigheder, samvær og samarbejde samt andre af de seks mål for børnehaveklassen.

Til slut skal det fremhæves, at det ikke er forventeligt, at I når igennem hele kataloget i hverken storgruppen eller i maj-perioden, men at kataloget fremadrettet kan være inspiration til aktiviteter i både børnehave, maj-periode og KKFO.

Sådan arbejder vi med, at børnene bliver KKFO- og skoleparat

Børns overgang fra børnehave til KKFO og skole er en central begivenhed for både børn og forældre. Område Nørrebro/Bispebjerg er fokus

på at gøre børnene klar til det første møde med KKFO og skole, og at fokusere på 4 kompetencer, som børnene gerne skal meste ved skolestart.

Børnenes møde med KKFO og skole

Overgangen fra børnehave til KKFO og skole begynder flere måneder før, at børnene starter.

I børnehaven bliver børnene en del af en storegruppe i august året inden skolestart. I storegruppen indgår børnene i et socialt fællesskab på tværs af stuerne og laver forskellige aktiviteter sammen. Storegruppen besøger også flere gange KKFO'en for at lære de fysiske rammer at kende og møde det pædagogiske personale. I april afholder børnehaven en afskedsfest for at få sendt barnet godt videre til det nye liv som KKFO-barn og skoleelev.

I maj starter børnene i KKFO og bliver en del af en maj-gruppe. Maj-gruppen besøger skolen og børnehaveklassen sammen. Dette er for at give de børn, der skal starte i skole i august, et indblik i livet på skolen, klasselokalerne samt møde deres børnehaveklasselærere.

I august har børnene første skoledag. Herefter følger de forløbet "en tryk skolestart", der tager udgangspunkt i de seks obligatoriske temaer fra børnehaveklassen. Det vigtigste er, at børnene indtil efterårsferien får et socialt fællesskab, får dannet relationer til andre børn og voksne samt får indblik i skolens regler og rammer.

4 centrale kompetencer i overgangen fra børnehave til KKFO og skole

Alle børn udvikler sig forskelligt – heldigvis. Her er en kort præsentation af 4 kompetencer, som er centrale at øve og have fokus på i overgangen fra børnehave til KKFO og skole.

Sociale kompetencer

De sociale kompetencer omhandler at kunne indgå i en større børnegruppe med nye børn og voksne, at kunne udskyde egne behov og give plads til andre, samt at arbejde med barnets selvværd og selvtillid, er vigtige forudsætninger for den gode start.

Selvhjulpenhed som kompetence

Hvis et barn er selvhjulpent, når det starter og kan klare toiletbesøg, tage tøj af og på, og kan tage ansvar for sine egne ting som taske, penalhus, sutsko osv., gør at det nemmere at overskue og indgå i aktiviteter og i relationer fra start af.

Sproglige kompetencer

Hvis barnets sproglige kompetencer er udviklet, så barnet har et godt ordforråd, kan modtage kollektive beskeder og har en god forståelse af begreber, vil det lettere kunne indgå i samlinger samt have mulighed

for at omsætte det, der bliver talt om i andre sammenhænge fx i en lege-kontekst.

Motoriske kompetencer

Barnets motoriske kompetencer, både de fin- og grovmotoriske, er vigtige i forhold til at indgå i lege og aktiviteter samt at undgå at blive fra-valgt i sociale sammenhænge. Det kan være at løbe, hinke, kaste og at holde på en blyant, arbejde med en pensel og klippe med en saks.

2 film om overgangen fra børnehave til KKFO og skole

Gennem projektet TV01 er der blevet udarbejdet to film, der omhandler overgangen fra børnehave til KKFO og skole. Begge film er optaget i Område Nørrebro/Bispebjerg.

Den ene film er målrettet børn og handler om, hvordan det er at være maj-barn. I filmen fortæller to børn bl.a. om, hvad 10'er mad er, hvordan en typisk dag ser ud i KKFO'en, og hvad der er fedt ved at starte i KKFO. Denne film kan ses via følgende link:

<https://video.kk.dk/video/99291046/sadan-er-det-at-vaere-maj-barn>

Den anden film er målrettet forældre og handler om at være forælder til et skolestarter-barn. I denne film kan man høre om flere forældres erfaringer samt en børnehaveklasseleders råd. De fortæller bl.a. om, hvordan en god aflevering ser ud, hvad der er vigtigt at kunne, og hvad man ikke behøver at kunne. Denne film kan ses via følgende link:

<https://video.kk.dk/video/100727539/skal-dit-barn-snart-starte-i-skole-1>

Tema 1: Fri for Mobberi

Fri for Mobberi bygger på TROM-værdierne; Tolerance, Respekt, Om-sorg og Mod.

Disse værdier er fundamentet og er med til at give sprog og handlemuligheder i den pædagogiske praksis, og er gennemgående i alle Fri for Mobberi's aktiviteter, så børnene kan opleve og øve sig i værdierne i praksis.

De tre pædagogiske nøgleområder

Udover TROM værdierne bygger Fri for Mobberi også på tre pædagogiske nøgleområder.

Trygge og positive fællesskaber

Fællesskaber er vigtige at være en del af for alle mennesker, og det er især vigtigt at være i trygge fællesskaber, da fællesskaber også kan være negative og utrygge.

Mulighed for værdig deltagelse

Det er vigtigt for alle mennesker at høre til i fællesskabet, så du ikke ender som en tilskuer. Dét at have en rolle, og have en værdig rolle, i fællesskabet har en stor betydning.

Børns muligheder

Mobning er børnenes problem, men de voksnes ansvar. Vi skal hjælpe børnene med at kunne løse dette problem som fagprofessionelle voksne og dermed give børnene handlemuligheder.

Teoretisk grundlag

Fri for Mobberi bygger også på et teoretisk grundlag med empiri fra mobbeforskning, systemisk og narrativ teori samt kritisk psykologi. Det teoretiske og pædagogiske grundlag kan I læse mere om via dette link:

<https://www.friformobberi.dk/om-fri-for-mobberi/paedagogisk-grundlag/>

Målgruppen

Fri for Mobberi er overordnet set rettet imod børn fra 0-9 år og er ud-specificeret i aldersgrupperne 0-3 år, 3-6 år og 6-9 år. Børnene er selvfølgelig den vigtigste målgruppe, som vi som fagpersoner skal understøtte, men for at det skal lykkes fuldt ud, er forældrene også vigtige at få inddraget. Derfor er der også aktiviteter, som er udarbejdet med det formål, at forældrene kan lave dem med deres børn.

Aktiviteter

Mange af Fri for Mobberi's aktiviteter findes i Fri for Mobberi's univers og kan findes på hjemmesiden her:

<https://www.friformobberi.dk/materialer-og-aktiviteter/>

Som tidligere nævnt er der også specifikke aktiviteter målrettet de enkelte aldersgrupper, og de kan også findes på hjemmesiden.

Af aktiviteter kan nævnes børnemassage, klippematerialer og temauger. Det koster penge at få den fulde pakke, men det kan anbefales at få en Fri for Mobberi-konsulent ud til personalegruppen, så I sammen kan finde ud af, hvordan I vil implementere det på bedst mulig vis samt få mere inspiration til dette.

Tema 2: Forfatterskaber og bøger

For at kunne skabe en sammenhæng i arbejdet med sprog og kommunikation i både børnehave, KKFO og skole er det vigtigt at have et fælles materiale at tage udgangspunkt i. Alle de nedenstående eksempler skal ses som inspiration.

Bøger, og det at læse, er en vigtig del af barnets sproglige udvikling, men også en del af det at være sociale omkring en interessant fantasifuld fortælling. Samtidig er der begreber og nye emner, som barnet kan

blive introduceret til gennem bøgernes verden, og som efterfølgende kan skabe grundlag for fx lege på legepladsen.

"Nomerne" af Jan Kjær

Jan Kjærs største bogserie er centreret om Nomerne, som er et skovfolk, der bor for foden af det store Nomertræ. "Nomer"-serien skaber udover en fantastisk fantasiverden, og en større læselyst, også grobund for mange aktiviteter, som Jan Kjær gratis har lagt ud på hans hjemmeside. Her er det muligt at tegne over 1000 forskellige nomere, at synge en nomersang, at printe en 3D nomer, spille nomerlotteri, lave nomer mad og meget andet.

"Nomerne" er vurderet til at være bedst egnet i børnegruppen **4-7 år**.

I kan finde bogserien på hans hjemmeside her:

<https://www.jankjaer.dk/gratis-downloads/>

Jakob Martin Strid

Jakob Martin Strid har et bredt forfatterskab, som både henvender sig til de helt små med elefanten Mimbo Jimbo eller flodhesten Mumbo Jumbo til de lidt større. Han har også skrevet bogen "Den utrolige historie med den kæmpestore pære", der er kendt for sit sjove univers. Derudover er der også bøger med rim og remser såsom "Min mormors gebis" og "Mustafas kiosk". Foruden disse bøger, er der rigtig mange andre bøger, som også giver god mening at dykke ned i.

Det, der gør Strids bøger meget velegnede er, at de kan læses igen og igen og stadigvæk fange børnene pga. den billedskabende fortælling. Derudover er universet også meget alsidigt, da der både er bøger med rim og remser, bøger til de små og de store samt at der er lavet bogen "Læs strid med CL", hvor der er indgået metoder til netop at arbejde pædagogisk med Strids litteratur. Dette kan tilgås på CFU.

Jacob Martin Strids forfatterskab anbefales helt ned til to-årige og op til børn på mellemtrinnet. Derudover er der også Strids satire serie, som er lavet til voksne med en barnlig sjæl.

De nævnte bøger kan findes via følgende links:

- <https://mitcfu.dk/materiale-info.aspx?idnr=51396375&cfuid=1>
- <https://gyldendalgrundskole.gu.dk/kig-i-bogen/laes-strid-med-cl/>
- <https://litteratursiden.dk/boeger/da-mumbo-jumbo-blev-kaempestor>
- <https://litteratursiden.dk/boeger/mimbo-jimbos-lille-abc>

Thomas Brunstrøm (og Thorbjørn Christoffersen)

Thomas Brunstrøm har lavet mange gode børnebøger, som er velegnede i forhold til at beskrive mange kendte hverdagsscenarier på en anderledes måde igennem bøgerne "Sallys Far". Her er faren tit på glatis,

og humoren er i højsædet. "Sallys Far"-bøgerne er i den grad en fantastisk bog i en dialogisk læsning kontekst, da der er rigtigt meget at snakke om i bøgerne – herunder alt fra det at bande, at blive voksen, at være syg osv. Her har CFU også lavet en materialekasse, som kan findes via følgende link: <https://mitcfu.dk/materiale-info.aspx?idnr=90036861&cfuid=10>

I den nyeste bogserie "Anton og farmor" er tematikken omkring den vilde fantasi igen til stede, og det er ikke altid sandheden, der præger historierne. Brunstrøm og Christoffersen har også skrevet bogen "Eddie lærer alfabetet", og her er der en bog for de mindre børn ned til 2-årsalderen.

Thomas Brunstrøms (og Thorbjørn Christoffersens) forfatterskab strækker sig fra de 2-årige helt op til mellemtrinnet (og muligvis helt til de barnlige voksne).

Kim Fupz Aakesen

Kim Fupz Aakesen, som nok mest er kendt for "Vitello"-bøgerne, er oplagt for børnene i storgruppen og skolestarterne at dykke ned i. Her kan der med fordel tages udgangspunkt i den dialogiske læsning, og her har CFU igen lavet noget materiale, der kan tages udgangspunkt i, som kan findes via følgende link: <https://mitcfu.dk/materiale-info.aspx?idnr=90027409&cfuid=10>

Udover "Vitello"-bøgerne har Aakesen også skrevet bogen om "Poulsens pirater", som er en skør og tosset bog, der er udgivet i samarbejde med Ordblindeforeningen og Læs For Livet, hvor fokus er på at give udsatte børn gode oplevelser og muligheder for at læse.

Aakesen har også lavet bøger om tematikker som skilsmisse ("Dengang Amalie fik sindssygt mange papforældre"), familieliv ("Jørgen og Else laver et menneskebarn eller to") og mange andre tematikker fx i bogen "Men størst af alt" der kommer ind på ondskab, misundelse, kærlighed og godhed.

I bogen "Så er der serveret Hr. Struganoff" skal børnene lære om tal, bogstaver, modsætninger og meget andet.

Der er også mange andre bøger af Aakesen, som kan være relevante at dykke ned i såsom:

- "Spøgelsers, søndage, maver og en mund"
- "Lili"-serien
- "Pigen der krøb"
- "Det hus Jack (og Melissa) byggede"
- "Heks"
- "Gorillaen der var en Gorilla"
- "Søndag"

Astrid Lindgren

Astrid Lindgren henvender sig især til børn og unge, og hendes bøger "Pippi Langstrømpe", "Emil fra Lønneberg", "Alle vi børn i Bulderby" og "Karlsson på taget" er nemme at gå til.

Hun har dog lavet mange andre børnebøger, som ikke er lige så velkendte, som "Bogen om Madicken", hvor alle historierne om Madicken er samlet. Den omhandler pigen Madicken, eller Grynet, som bor sammen med sin mor og lillesøster Lisabet. De to piger får en masse gode ideer, som ikke altid falder i god jord. Bogserien henvender sig til børn fra 5-8 år og falder derfor rigtigt fint ind i målgruppen med de store-børnehave børn og børnene i indskoling.

"Lotte fra Spetakelmagergade" er en anden bogserie, som handler om Lotte, der er det stædigste barn i hele Sverige, og ønsker at lære alt fra at cykle til at slæbe et kæmpestort juletræ hjem helt alene. Den passer også rigtigt fint ind i målgruppen.

Udover det har Astrid Lindgren jo også lavet bøger til de ældre børn fra 1 klasse som "Ronja Røverdatter", "Brødrene Løvehjerte" og "Mio min Mio".

Ole Lund Kirkegaard

Ole Lund Kirkegaards forfatterskab tæller 13 bøger, og trods hans tidligere død, står han som et ikon som dansk børnebogsforfatter. Titler som "Otto er et næsehorn", "Lille Virgil", "Orla Frøsnapper", "Gummi-Tarzan" og "Hodja fra Pjort" er alle klassikere med rigtig meget indhold og underholdning for børn fra 5 år og op.

Udover de nævnte bøger er også "Frode og alle de andre rødder", "En flodhest i huset", "Per og Bette Mads" og "Tippe Tophat og andre fortællinger", der kan anbefales.

"Peter Pedal" af Hans Augusto Rey og Margret Rey

Hans Augusto Rey og Margret Rey har sammen skrevet bøgerne om Peter Pedal, som er enormt populære og udkommet på 16 forskellige sprog.

Sammen kan I læse om Aben Peter Pedal og hans fantastiske nysgerrighed samt om manden med den gule hat. Flere af bøgerne omhandler, hvordan venskaber kan udvikle sig, og hvordan man begår sig i den store voksenverden. En Peter Pedal bog giver masser af grin og smil, når den lille abe igen er kommet i problemer.

Lotte Salling

Lotte Salling arbejder intenst med at skabe fortællinger, som er skabt til dialogisk læsning. Hun har i sin bog "Aktive fortællinger, rim og remser - dialogisk læsning med børn" skabt en bog, der giver anledning til

mange gode snakke, grin og som også er en rigtig fin historiefortællingsbog.

Derudover har Salling skrevet mere end 40 bøger og er mindst lige så kendt for hendes arbejde med rim og remser i blandt andet "Rim, rollinger og rutiner", "Rim med Robin Ridderhat og Rødlisten" og bogen "Hoved og hale - remser og lege til børns grundmotorik", som titlen antyder har en grovmotorisk vinkel på rim og remserne.

Salling har skrevet mange bøger og blandt andre nævneværdige bøger, som sikkert vil gå rent ind, kan nævnes "Ka'meler grine?", "Rappeskraldebogen" og "Aktive eventyr".

For de voksne, og som inspiration til den dialogiske læsning, kan anbefales bogen "Dialogisk læsning - hvordan", som oplyser om alt det gode ved den dialogiske læsning, og hvordan man kommer i gang.

I kan dykke mere ned i hendes forfatterskab via følgende link:

<https://lottesalling.dk/>

Tema 3: Matematisk opmærksomhed

Læring om matematik og den matematiske opmærksomhed udvikles og findes i bøger, natur, lege, i de musiske og kreative aktiviteter samt når børnene indgår i relationer. Dét at lære om matematik er andet end bare talforståelse. Det kan også bruges, når der leges, spilles spil eller når barnet er i andre arenaer sammen med venner og familie. Eksempler herpå kan være, når der skal købes legetøj, ses på priser i butikker eller spilles computerspil.

Vi vil her give et bud på, hvordan børnene kan lære om matematik i alle de kontekster.

Vi tæller

I bogen "Vi tæller" er matematikken sat ind i en hverdagspraksis, hvor der tælles f.eks. pizzastykker og andre ting i køkkenet. Den er meget nem at gå til.

Der er rigtigt mange bøger, som handler om at lære at tælle. Eksempler på disse bøger er:

- "Leg med matematik: Vi tæller" af Helen Mortimer
- "Alle tæller med" af Legeakademiet
- "Tælle til 1 og tælle til 2" af Bente Bech
- "Skæg med matematik" af Hr. Skæg

Skoven i skolen - matematik i naturen

Der er ikke mange deciderede bøger eller hjemmesider, der omhandler matematik og natur, men det betyder bestemt ikke, at der ikke findes masser af matematik i naturen. "Skoven i skolen" er et bud på dette, og her findes et særskilt afsnit med matematik i en udeskole kontekst.

Derudover har "Planleg" nogle gode skilte til at lære om matematik i skoven.

Alt dette kan findes via følgende links:

- [Kropsmatematik I - https://skoven-i-skolen.dk/undervisnings-forloeb/kropsmatematik-i](https://skoven-i-skolen.dk/undervisnings-forloeb/kropsmatematik-i)
- [Læringstavle - Matematik i naturen - https://planleg.dk/p/laeringstavle-matematik-i-naturen-150x100-cm/](https://planleg.dk/p/laeringstavle-matematik-i-naturen-150x100-cm/)

Skæg med matematik

Et oplagt spil at gå i gang med i forhold til spil med matematik er Hr. Skægs "Skæg med matematik", som er et brætspil for de 5-8-årige. Hr. Skæg er kendt af de fleste børn, og hvis ikke, er han en figur, som børnene hurtigt vil lære at kende.

"Skæg med matematik"-spillet og "Skæg med tal"-serien ligger på [dr.dk /drtv/serie/skaeg-med-tal_6941](http://dr.dk/drtv/serie/skaeg-med-tal_6941)

Matematik i musikken

Der findes rigtigt mange sange til børn, hvor der indgår tal. Her er der et lille udpluk af links til sange eller bøger med sange, hvor der indgår tal:

- "Tællesangen" af Sherif Haps
- "Gyldendals musiksangbog"
- "Skæg med matematik"-sange fra Hr. Skæg
- "Mit Band (Talsangen)" af Ronja Rockstar
- "Sigurds tabelsange: 12 sange om tal" af Sigurd Barrett

Sæt matematik i bevægelse

Sæt matematik i bevægelse er både læring, bevægelse og sociale relationer i en samlet pakke. Her er der rigtigt mange gode bevægelseslege, som kan bruges til børnene. Legene er fra 0-6 klasse, men de kan skales op eller ned afhængigt af børnegruppen. Udover det har Fri for Mobberi, som tidligere nævnt, også matematiske lege. Vi linker også til flere bøger og hjemmesider, som kunne inspirere til lege og bevægelse med matematik: <https://sprogren-shop.dk/downloadsektionen/matematik/https://legeakademiet.dk/tema/matematik-leg.html?p=5>

I kan søge efter disse bøger på internettet:

- "Sæt matematik i bevægelse 1 og 2"
- "Leg og lær matematik"

Tema 4: Spil

Ved at spille spil lærer børnene rigtigt mange ting som f.eks. at vente på tur, fokus, finmotorik og at danne sociale relationer. Her gives nogle bud på spil, som både børn i børnehaven og i den tidligere skolealder synes er sjove, men der samtidig er rigtigt meget læring i.

Kalaha

"Kalaha" er et spil, hvor der også indgår finmotorisk træning, især hvis der er mange kugler, der skal tages op. Derudover er der matematisk træning involveret, og det kræver et overblik for barnet at vurdere, hvilket hul det er bedst tage kuglerne fra.

Hvem er hvem

"Hvem er hvem" er et gættespil, som lægger op til samtalen, og som øger ordforrådet, men som i starten kan udfordre på netop dette, da det kræver en forståelse af det den anden spørger om. Det er et rigtig fint spil, som især giver meget at spille barn/voksen.

Klodsmajor

"Klodsmajor" stiller både krav til barnets finmotorik, men også til opfattelsesevnen i forhold til at tage den rigtige klods ud ved deres egen tur. Derudover er der allerede i bygningen af tårnet en mulighed for at se, hvordan barnets finmotorik er, da det kræver noget at lave et stabilt tårn.

Syllabus

"Syllabus" er et sjovt spil, hvor man næsten ikke kan stoppe igen, og som har direkte fokus på den sproglige udvikling.

Det er et varierende spil, som veksler mellem fysiske øvelser og ord/tal øvelser. Spillet tager udgangspunkt i de mange intelligenser, og der bruges fire af dem; dansksproget, tal, natur og gymnastik. Det styrker:

- Ordforråd
- Ordbegreber
- Sprogfærdigheder
- Kropsbevidsthed

Spillet er certificeret af legetøjsforsker Jørn Martin Steenhold, der står bag udviklingen af "Videnshjulet".

Trafikspillet

I dette underholdende og lærerige brætspil for førskolebørn gælder det om at få børnene sikkert frem i skole med hjælp fra dyrene i "Wacky Wonders"-universet.

På vejen er der mange forskellige spørgsmål og vejskilte, som indbyder til snak om trafiksikkerhed.

Læring om vejskilte kan have betydning for en mere sikker tur til skolen. Børnene lærer bl.a. om vejskiltes betydning, færdsel i trafikken og trafiksikkerhed generelt.

5 læringsspil fra Tactic Games

Der er fem læringsspil, hvor barnet kan udforske og lære nye ting. De fem læringsspil omhandler:

- Lær at læse

- Lær om bogstaver og ord
- Lær om farver og former
- Lær om naturen
- Lær om tal

Spillene har forskellige sværhedsgrader, så både store og små kan være med. Når børn udforsker og lære nye ting, vækkes deres naturlige nysgerrighed, og de vil engagere sig i spillene igen og igen.

Andre gode spil

Vi kunne nævne rigtigt mange spil, som er gode at spille. For at det ikke bliver for langt, får I dem her på en listeform:

- Skak (vælg max to forskellige brikker, og ikke et helt skakspil)
- Myretuen
- Junior Matador
- Afrikas Stjerne
- Forskellige kortspil som fisk, krig og gris
- Spejleæg
- Sorteper
- Yatzy (børne)
- Mix Max
- 4 på stribe
- Bamsespillet - Kortspil
- BOB-spil
- Domino
- Historiespil fx Egyptisk ekspedition
- Vendespil om følelser
- Penguins on ice
- Rampelys Slammer
- SmartCar - IQ-spil
- SNAK - Et samtalspil for børn
- Alibaba børnespillet
- Coco Crazy
- Krokodille balancespil
- Dragomino
- Onkel reje - verdens største prut
- Safari School
- Sequence Junior
- Grabbit - fra 4 år

Tema 5: Natur, udeliv og science

Natur, udeliv og science strækker sig over mange forskellige emner, og det giver inspiration til at tage udgangspunkt i flere forskellige tematikker.

Det, at blive introduceret til naturen som barn, kan inspirere børnene til også at dykke ned i naturen i andre sammenhænge, som at starte til spejder, at dyrke rollespil i skoven eller være interesseret i den læring som finder sted på ture med børnehaven og KKFO. Samtidig er det vigtigt for børn at kunne lægge mærke til naturfaglige fænomener fra

hverdagen, herunder være i stand til at reflektere over, stille spørgsmål til og diskutere, deres iagttagelser med andre børn og voksne. Til sidst er der også den dimension, at børnene skal lære at tage hensyn til og vise respekt for naturen.

Vi vil her give inspiration til, hvor man kan tage hen for at opleve spændende naturforløb. Turene giver inspiration til pædagogerne i storgruppen, i maj-perioden samt op igennem KKFO-tiden. Der vil være ture, der er mere oplagte grundet geografi og børnenes alder.

Københavns Skolehaver

Københavns Skolehaver er placeret flere steder i København:

- På Bispebjerg i gåafstand fra Bispebjerg Station
- På Vesterbro på Vigerslev Allé
- På Amager på Amagerstrandvej tæt på Helgoland
- Flere steder på Grøndalsvænge

De tilbyder aktiviteter til daginstitutioner og skoler samt til børn fra 6-14 år, som har lyst til at komme og besøge dem og gå på et skolehavehold. De tilbyder desuden et væld af aktiviteter og tilbud, som man kan læse om på deres hjemmeside. Aktiviteterne er opdelt i henholdsvis daginstitutioner, fritid og skoler, hvor hvert tilbud er tilrettelagt efter aldersgruppen.

I kan læse mere om Københavns Skolehaver via følgende link:

<http://kbhskolehaver.dk/>

De små dyrker

Skolehavernes tilbud til 0-6 års institutionerne kaldes for "de små dyrker", og her fremskrives det, at grundbetingelsen for at få en god oplevelse af naturen er, at børnegruppen kommer på besøg mindst 10 gange på et år for at få et indtryk af de skiftende årstider.

I kan læse mere via linket: <http://kbhskolehaver.dk/wp-content/uploads/2016/04/desmaadyrker.pdf>

Fritid

Skolehaverne tilbyder også aktiviteter for de 6-14-årige under deres fritidskategori. Det koster 235 kroner for en sæson fra maj til september. Så får barnet tilkendt et stykke jord på en af de mange skolehaver og går på et skolehavehold. Det kan I læse mere om her: http://kbhskolehaver.dk/wp-content/uploads/2022/03/Tilmeldingsdage-og-skolehavehold-i-K%C3%B8benhavns-Skolehaver_2022.pdf

Skoler - sommerskolehave og vinterskolehave

Der tilbydes to overordnede forløb, som går under sommerskolehave og vinterskolehave.

Sommerskolehaven er den mest populære og er et udeskoleforløb fra maj til september, hvor klassen får 16 undervisningsgange i skolehaven

med udgangspunkt i elevens egen havelod. I kan læse om programmet, undervisningsmaterialet og evalueringen via linket: http://kbhskolehaver.dk/wp-content/uploads/2018/04/UrbaneSkolehaver_undervisningmateriale_hele-pakken_online-version-1.2_2017-12-01_LEJ.pdf

Vinterskolehaven er et éndags-undervisningsforløb med forskellige temaer for 0. – 6. klasse fra november til marts. I kan læse om programmet via linket: <https://kbhskolehaver.dk/wp-content/uploads/2023/09/vinterskolehaver-2023-2024.pdf>

Naturværkstedet Streyf

(Vær opmærksom på, at det kræver kursus for at bruge Streyf).

Naturværkstedet Streyf er placeret i Utterslev Mose og har en aktivitetsfløj med pejs og store skydedøre samt en anden fløj med køkken og toiletter. Dens nære udeområder indeholder blandt andet tre store bålpladser med arbejdsborde i forskellige højder. Det er vigtigt for Streyf at kunne formidle oplevelser og viden om naturen ud til forskellige institutioner, skoler, foreninger og grupper. Der kan være 50 personer ad gangen hos Streyf.

Naturværkstedet Streyf og Utterslev Mose byder på et væld af aktivitetsmuligheder og naturoplevelser. I kan fx:

- Gå på jagt efter smådyr på land og i vand
- Lave grøn mad over bål af urter I selv finder
- Kigge på fugle eller dyre- og årstidsspor
- Lege sanse- og naturlege
- Snitte en fløjte
- Lave bål

I og omkring huset kan I fx:

- Sidde på træterrassen eller i aktivitetsrummet og bearbejde ting fra mosen eller nærstudere indfangede dyr
- Flette pil
- Snitte i en kæp
- Tegne eller lave collager med blade og andre naturmaterialer
- Plantefarve garn

I kan overnatte i Streyf. Det kræver at I:

- Booker to dage efter hinanden
- Skriver det i det respektive felt, når I udfylder bestillingen.

Der må overnatte op til 10 personer i huset, inkl. træterrassen. Hvis I er mere end 10 personer, kan resten overnatte udendørs.

Naturværkstedet Streyf holdet åbent hus i forbindelse med det årlige Mosetræf i Utterslev Mose. Her kan I få inspiration til oplevelser i naturen omkring Streyf.

I kan læse mere om Streyf via linket: <https://www.kk.dk/brug-byen/byens-groenne-oaser/naturvaerkstedet-streyf>

Naturcenter Amager

Naturcenter Amager ligger i Kastrup på Granatvej 3-15 og er et differentieret tilbud, hvor både børnehaver, KKFO'er og skoler kan komme for at lære om natur og dyreliv.

Naturstyrelsen, Københavns Kommune, Tårnby Kommune, Traktørstedet og Amager Skovhjælperne er alle inde over Naturcenter Amager som partnere eller bidragsydere på anden vis.

Ildsjælehuset

Ildsjælehuset er et 35 m² stort hus, som Naturstyrelsen står bag. Her er det muligt at komme og bruge det til at holde Workshop, som et mødested, inden man går ud i naturen eller som et værksted. Det er åbent for alle, og for at booke det kontakter man Jesper Hagelskær Paasch. I kan læse mere om det via følgende link: <https://naturstyrelsen.dk/naturop-levelser/naturskoler/hovedstaden/naturcenter-amager/ildsjaelehuset/>

Friluftshuset

Friluftshuset er det centrale samlingspunkt på Naturcenter Amager. Her kan man:

- Leje cykler og friluftsudstyr
- Købe en sæk brænde til 30 kroner, og få informationer om de mulige bålsteder rundt omkring
- Få guidning og informationer om primitiv overnatning, bålpladser og om fed natur hos naturvejlederne
- Låne eller leje mødelokalet i friluftshuset
- Hente gratis naturark om fugle, vanddyr, smådyr og blomster

I kan læse mere om Friluftshuset via linket: <https://naturstyrelsen.dk/naturoplevelser/naturskoler/hovedstaden/naturcenter-amager/tilbud-friluftshus/>

Andre aktivitetstilbud omkring Naturcenter Amager

Der er mange mulige aktivitetstilbud ved og omkring Naturcenter Amager:

- Sundhedssporet giver mulighed for at teste børnenes kondition, eller bruge det til en dejlig gåtur.
- Kløverstier er stier, hvor der børnene kan gå (eller løbe) på distancerne: 2,5 km, 5 km og 7,5 km.
- Fire hytter med mulighed for undervisning eller aktiviteter. Her er det muligt at lave naturaktiviteter, holde børnefødselsdag eller foretage undervisning. Hver hytte har en planche med forslag til aktiviteter. Derudover kan man, som tidligere beskrevet, leje en aktivitetskasse i Friluftshuset.

- Det er muligt at overnatte på Kalvebod fællede. Der er fire lejrpladser med shelters og tre primitive overnatningspladser. Alt dette kan bookes på: [Ud i naturen.dk](http://Ud_i_naturen.dk)
- Der er tre orienteringsløbsruter der er opsat i et samarbejde mellem Naturstyrelsen og Amager Orienteringsklub. Her er både korte og lange ruter.
- Der som tidligere nævnt mulighed for at købe brænde og lave et bål på et af de mange bålsteder.
- Himmelhøj er en naturlegeplads med mulighed for bål og aktiviteter. Der er fire baser med hver sin tematik og hvert sit udtryk. Himmelhøj er støttet af Arbejdsmarkedets Feriefond og Friluftsrådet. Læs mere her: <https://naturstyrelsen.dk/naturoplevelser/naturskoler/hovedstaden/naturcenter-amager/taet-paa-naturcenter/himmelhoej-naturlegeplads/>
- Hestefolden ved kanalvej er 22 hektar med 12 vidt forskellige heste. Det er et socialt samlingspunkt, hvor børn og voksne kan komme og hilse på hestene.

Naturcenter Amager Strand

Naturcenter Amager Strand er placeret i Amager strandpark og har natur og friluftaktiviteter året rundt. Deres aktiviteter er rettet imod børn fra 0 til 13 år, og der er en bred vifte af aktivets- og undervisningstilbud.

Børnene kan lære om de små dyr, der lever på stranden og i vandkanten. De kan også blive klogere på vinden eller tage på jagt efter strandens sten, planter og vilde fugle. De veksler mellem små oplæg, historier, fordybelse inde på naturcenteret og praktiske aktiviteter ude på stranden.

Der er også mulighed for at lærere og pædagoger kan deltage i et grejkassekursus. Så kan de selv booke en grejkasse og undervise deres børn og elever på egen hånd ude på stranden.

I kan foretage jer flere aktiviteter igennem skoletjenesten på Naturcenter Amager Strand:

- Undersøg strandens krible krable dyr: Dette er et tilbud der gælder vuggestuer og børnehaver og helt op til 6 årgang.
- Undersøg sten på stranden: Dette er et tilbud der gælder vuggestuer og børnehaver og helt op til 6 årgang.
- Undersøg livet på lavt vand: Dette er et tilbud der gælder vuggestuer og børnehaver og helt op til 6 årgang.
- Vinden på stranden: Dette er et to separate tilbud for vuggestuer og børnehaver samt et for KKFO'er og skoler.
- Strandens planter: Dette er et tilbud for KKFO'er og skoler.
- Sten på Amager Strand: Dette er et to separate tilbud for vuggestuer og børnehaver samt et for KKFO'er og skoler.
- Fuglejagt på Amager Strand: Dette er et to separate tilbud for vuggestuer og børnehaver samt et for KKFO og skoler.

- Et hjem til rejen med fokus på sproglig udvikling: Dette er et tilbud for vuggestuer og børnehaver.
- Vind energi: Dette er et tilbud for grundskolen
- Kikkert kursus for skoleelever: Dette er et tilbud for grundskolen.

På følgende link kan I læse mere om de enkelte kursus samt booke:

- https://www.skoletjenesten.dk/naturcenter-amager-strand?search_api_fulltext=&field_daterange_start=&page=0
- <https://naturcenteramagerstrand.kk.dk/>

ByOasen

I De Gamles By på Nørrebro ligger ByOasen, som er et grønt åndehul på Nørrebro, som borgere i alle aldre og beboere i De gamles By har stor glæde af.

ByOasen består af en bybondegård, hvor børn og unge har mulighed for at stifte bekendtskab med geder, høns, kaniner, marsvin, mus, fugle og bier. ByOasen har desuden højbede, udekøkken med en lille bålplads og et orangeri, der er et 135 m² opvarmet drivhus.

ByOasen ønsker at skabe fokus på natur, miljø og sundhed midt på Nørrebro, og være et sted hvor alle folk kan komme med fokus på temaerne miljø, sundhed og natur.

Tema 6: Kreative og musiske udtryksformer

I forhold til de kreative og musiske udtryksformer fokuseres der mest på fællesskabet i sange og sanglege. I forhold til de kreative udtryksformer vil det skabe en god sammenhæng, hvis man i skabelsen af billeder, drama eller andre kunstformer valgte at tage udgangspunkt i et bestemt forfatterskab.

Inspiration til sanglegebøger og sangbøger

Det overordnede formål er at give inspiration til sanglege og sange der synges og leges, og hvor børnene får en genkendelighed i, at det er de samme sange, de kender fra børnehaven, når de starter i KKFO og skole.

Nedenfor er der inspiration til sangbøger som er relevante i både børnehave og KKFO:

- "Min egen syngesang-bog"
- "De små synger med musik" af Gunnar Nyborg-Jensen
- "Højskolesangbogen for børn" af Antologi
- "Sangbog til børn og deres voksne" af Katrine Muff Enevoldsen, Line Jensen
- "Bro bro brille - og andre børnesange" af Bente Bech
- "Syng med Sigurd" af Sigurd Barrett
- Tangokat - og andre børnesange
- "Sangene fra Hemli' Helikopter! & Tusindvis af is!" af Sten Wijkman Kjærsgaard
- "Syngebetet" af Jon Hald

- Diverse sangbøger af Lotte Salling fx "Krop og krudtugler"

Børneteaterforestillinger, museer og andre kulturelle begivenheder

Det er vigtigt for børn at opleve forskelligartede kulturindtryk og udtrykke sig på forskellige måder, herunder benytte forskellige materialer, redskaber og teknikker. I både børnehaven og i KKFO kan børnene blive inspireret til at tage den læring med ud i andre sammenhænge, som at besøge teatret, museer eller andre kulturelle begivenheder i København. Dette kan I læse mere om via følgende links:

- [Forestillinger \(teaterbilletter.dk\)](http://teaterbilletter.dk)
- [Børn i byen København \(bornibyen.dk\)](http://bornibyen.dk)
- [Børnenes Museum - Sjove og lærerige børneaktiviteter i København \(natmus.dk\)](http://natmus.dk)
- [Frilandsmuseet - oplevelser for hele familien \(natmus.dk\)](http://natmus.dk)
- [Forside - Børnemuseet \(boernemuseet.dk\)](http://boernemuseet.dk)
- <https://cirkusmuseet.dk/>
- <https://www.experimentarium.dk/>
- <https://designmuseum.dk/>
- [Teleportalen - Børneområdet på ENIGMA - https://www.enigma.dk/oplev/teleportalen](https://www.enigma.dk/oplev/teleportalen)
- [Arbejdersmuseet \(bornibyen.dk\)](http://bornibyen.dk)
- [Copenhagen Contemporary - Internationalt Kunstcenter - https://copenhagencontemporary.org/](https://copenhagencontemporary.org/)
- [Dansk Arkitektur Center - DAC - https://dac.dk/](https://dac.dk/)
- [Glyptoteket \(bornibyen.dk\)](http://bornibyen.dk)
- <https://legeplads.kk.dk/>
- [The Six Forgotten Giants | Portfolio \(thomasdambo.com\)](http://thomasdambo.com)
- [Den Blå Planet \(denblaaplanet.dk\)](http://denblaaplanet.dk)
- <https://www.zoo.dk/>

Tema 7: Krop og bevægelse

For at give børnene fælles deltagelsesmuligheder i forbindelse med lege, har vi valgt, at der er to lege, som alle børn skal introduceres til i storgruppen i børnehaven og efterfølgende i KKFO'en i maj-perioden. Dette kan I læse mere om i Stærkt Samarbejde-materialet "Fælles vision, årshjul og aktiviteter for Stærkt Samarbejde". Den sidste leg er et supplement til "Vildkatten", som er et af de to spil børnene skal introduceres til. Dette er med til at give børnene en sammenhæng fra en aktivitet til en anden.

Bevægelses Vildkat

Tidsforslag: Minimum 30 minutter - 60 minutter

Aldersgruppe: Storbørnsgruppen til og med 4/5 klasse

Rammer og redskaber:

- Det er nødvendigt at have lamineret forskellige symboler - dem der findes i Vildkat i forvejen i A4 ark størrelse.
- Der kræves et større areal, alt afhængig af børnegruppens størrelse, så der er plads til at børnene kan bevæge sig.

- Det kan både være udenfor på en legeplads, græsplæne eller i en skolegård men også i en bevægelsessal.

Antal: Kan være alt fra 4-5 børn til en 16 børn. De skal deles i grupper af højst 5 børn pr gruppe, gerne 3-4.

Beskrivelse

I den ene ende af hallen er der på et bord eller andet placeret en masse små brikker fra vildkatten i en kasse/skål.

Børnene skal så efter tur række ned og tage en af de små brikker og vise den til de andre børn. Herefter gælder det så om at finde den brik blandt alle de store brikker. Den der finder den store brik, lægger sin hånd på den store brikker og siger højt vildkat. Hver gang der er fundet en brik, får man et point.

Alternativ

Der kan tages 3 brikker ad gangen, som børnene så skal huske og her lægge en farvet mønt eller andet når de finder den store brik, som tegn på at den er fundet.

Der kan spilles i hold med to børn på hver, hvor de så scorer point sammen.

Der kan spilles på tid, hvor det gælder om at finde så mange brikker på fx 5 minutter som et hold.

Der kan spilles uden point, men bare ved glæden ved at finde en brik.

Der kan spilles med flere eller andre brikker end dem fra vildkatten, fx tal, billeder fra emner som børnene er optaget af (fx Pokémon) eller andre brikker.

Formål

At børnene får bevæget sig, får pulsen op, øget deres koncentrations-evne og hukommelse, udvikle grovmotoriske færdigheder og sanseintegration.

Tegn på læring og succes

At der er liv og glæde som kan høres, at der ikke er tegn på konflikter og at børnene efter hver runde ønsker at prøve igen og igen.

Børns udvikling af deres grov og finmotoriske egenskaber er en vital del i at kunne begå sig i en skole- og fritidskontekst. Der er i Københavns Kommune i samarbejde med DGI udarbejdet "Børn og Bevægelseskultur (BOB)"-materialet, som er lige til at gå til i forbindelse med arbejdet med krop og bevægelse. Udover dette materiale vil vi også henvise til idrætsforeninger, som kunne være bidragsydere til børnenes udvikling af grov og finmotorikken samt til trafiklegepladsen som gør børnene parate til at begå sig i trafikken.

BOB - Børn og Bevægelse

BOB står for "Børn og Bevægelseskultur", og er lavet i samarbejde med DGI og DGI's samarbejdspartnere. Materialet er tilgængeligt for alle i Københavns Kommune, og kan nemt tilgås via linket:

<https://bedstssammen.kk.dk/> . Det er muligt at få rådgivning fra Nørrebro/Bispebjergs kompetencepædagoger til, hvordan materialet bruges i børnehaverne samt i maj-tilbuddet.

I kan læse mere om BOB for børnehaverne via følgende links:

- <https://bedstssammen.kk.dk/dagtilbud/bevaegelseslege-med-fokus-paa-sanserne>
- <https://bedstssammen.kk.dk/dagtilbud/grundbegreber-i-paedagogisk-idraet-leg-og-bevaegelse>
- <https://bedstssammen.kk.dk/skole/flip-flap-til-leg-og-bevaegelse>
- <https://bedstssammen.kk.dk/skole/styrke-og-kontaktlege>
- <https://bedstssammen.kk.dk/skole/en-kropslig-tilgang-til-skoleparathed>
- https://legedatabasen.dk/?gclid=EAlaIQobChMIto-Pwlvnx_AIVKQWiAx1S0QWaEAAYASAAEgJBCfD_BwE

I kan læse mere om BOB for KKFO'er og skoler via følgende links:

- <https://bedstssammen.kk.dk/skole/en-kropslig-tilgang-til-skoleparathed>
- <https://bedstssammen.kk.dk/skole/introduktion-til-selvregulerende-aktiviteter>
- <https://bedstssammen.kk.dk/skole/flip-flap-til-leg-og-bevaegelse>
- <https://bedstssammen.kk.dk/skole/styrke-og-kontaktlege>
- <https://bedstssammen.kk.dk/skole/bevaegelse-i-undervisningen>
- <https://bedstssammen.kk.dk/skole/introduktion-til-aktiviteter-i-klassevaerelset-selvregulering>
- https://legedatabasen.dk/?gclid=EAlaIQobChMIto-Pwlvnx_AIVKQWiAx1S0QWaEAAYASAAEgJBCfD_BwE

Idrætsforeningen Krumspring

Gymnastikforeningen Krumspring er i 2022 blevet kåret til årets idrætsforening, og har et tæt samarbejde med daginstitutioner, skoler og KKFO'er i København. Krumspring er en samarbejdspartner der med fordel kan hives fat i forhold til at lære børnene omkring det at gå i en idrætsforening, og hvad man som barn kan få ud af dette. I kan læse mere om dette via følgende links:

- <https://krumspring.dk/>
- <https://navisen.dk/blog/krumspring-vinder-aarets-idraetsforening-i-koebenhavn-vi-maa-udnytte-de-faciliteter-der-er/>

Stevns-gade Basket

Stevns-gade Basket har også samarbejde med flere forskellige daginstitutioner, KKFO'er og skoler, og afholder gerne forløb i maj perioden, hvor børnene kan komme i Nørrebro Hallen, og lære hvad det vil sige at gå til basket i et trygt og sikkert miljø. Alle forløb afsluttes med en

afslutning med forældrene, og det er givende både for børn og voksne. Dette kan I læse mere om via linket: <https://www.sbbk.dk/>

Trafiklegepladsen

Legepladsen er bemanded, og i åbningstiden kan børnene låne små cykler (hvis de er under 130 cm.) eller løbecykler. Børnene er også velkomne til at køre på deres egne cykler.

Trafikbyen er indrettet med små veje, der snor sig ind og ud mellem plæner, buske og træer. Alt på de små øve-veje er formindsket, så de passer til børnenes perspektiv - her er både små lyssignaler, mini-skilte, kørebaner, vejstriber, fortove, fodgængerfelter, cykelstier, benzintank og meget mere. For mindre børn er der en lille, indhegnet trafikbane, hvor de små kan låne trehjulede cykler.

I den anden ende af trafiklegepladsen er der en klassisk legeplads med gynger, klatretræ og en stor sandkasse med skovle, spande, plasticbiler og sandmøller.

OBS: Trafiklegepladsen skal bookes længe i forvejen, så vær i god tid. I kan læse mere om Trafiklegepladsen via linket: <https://legeplads.kk.dk/vaelg-en-bydel/oesterbro/faelledparken-trafiklegepladsen-b>